
Alena Bendová: Našla jsem smysl v ochraně tolik vzácné a ohrožené divočiny

Alena Bendová absolvovala na [Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy](#) **bakalářský studijní program** [Studium humanitní vzdělanosti](#) a poté také navazující magisterský program [Sociální a kulturní ekologie](#). Dlouhodobě se věnuje problematice ochrany přírody. Je členka spolku [Prales dětem](#), který se zaměřuje nejen na záchranu přírody v zahraničí, ale i v České republice.

Na FHS jste absolvovala bakalářský obor Studium humanitní vzdělanosti. Byla to Vaše první volba? Proč právě FHS?

Byla to jedna z více voleb. Už je to poměrně dávno, takže si nevzpomínám, z kolika přihlášek jsem vybírala. FHS rozhodně byla v užším okruhu. Zajímalo mě, co škola nabízí.

Bylo něco, co Vás na FHS překvapilo, když jste nastoupila?

Snažila jsem se nevytvářet si domněnky dopředu. Byla jsem mile natěšená, co studium přinese, a jaké bude.

Je něco, s čím jste měla při studiu problém? Krom zkoušek to může být i skloubení práce a studia.

V té době jsem měla jen nějaké brigády, které jsem mohla studiu přizpůsobit. Problém jsem samozřejmě měla s legendárním atestem z historie. Také ekonomie byla oříšek.

Mohla byste jmenovat vyučujícího, na kterého máte příjemné vzpomínky?

Z bakalářského studia ráda vzpomínám na manžele Altovi (pozn red.: [Blanku Altovou](#) a [Jaroslava Alta](#)) a jejich předmět, kde jsme se zabývali krajinomalbou. Malovali jsme v plenéru. Díky tomu výjezdu jsem získala spoustu cenných zážitků a seznámila jsem se s lidmi, se kterými jsem dodnes v kontaktu. Vzhledem k tomu, že na bakalářském oboru nejsou třídy a okruhy, hodně lidí, s nimiž jsem se bavila, mělo problém s navazováním přátelství a vztahů. Výjezdní semináře, ale třeba i letní škola, jsou proto hodně důležité. Já jsem nastoupila studium se spolužačkami ze střední školy, takže jsem to měla trochu snazší. Určitě ale tyto společné akce vazbám pro život dopomohly. Dále mě velice pozitivně ovlivnil pan profesor Břicháček nebo třeba [Lily Císařovská](#) . Dalo by se ale pokračovat ještě déle. To je na fakultě výjimečné, že je plná zajímavých přednášejících a osobností.

Na FHS jste také absolvovala magisterský navazující program Sociální a kulturní ekologie. Neuvažovala jste o změně školy?

Na základě bakalářského studia jsem už měla jasno. Navíc jsem vždy tíhla k přírodě a ekologii.

Vnímala jste velký rozdíl mezi bakalářským studiem a magisterským?

Bylo to úplně jiné. Nedá se to srovnat. SKE je hodně rodinná a komorní katedra.

Dlouhodobě se věnujete otázce životního prostředí. Věděla jste hned, že je to obor, kterému se chcete věnovat i pracovně?

Nebyla jsem si zcela jistá. Během studií jsem to měla otevřené. Člověk neví, co chce dělat, objevuje svět a různé profese. Ochrana přírody je podfinancovaná a dokážu si představit, že to pro mnoho lidí není vysněná práce. Přemýšlela jsem o SKE, protože mě zajímal předmět studia a byla jsem otevřená tomu, co přinese do budoucna.

Jste spokojená s tím, co to přineslo? Našla jste své pracovní uplatnění?

Během studia jsem dělala práce, které s oborem nesouvisely. Dělala jsem třeba obchodní zástupkyni, prodávala jsem potraviny a suroviny do restaurací. Vystřídala jsem mnoho pracovních pozic a získala rozličné zkušenosti. Ekologie byla hlavně zálibou a něčím, co mě zajímá. Snažila jsem se hledat uplatnění i v oboru, ale žádné neziskové organizace, jež jsou typické v segmentu ochrany přírody, mi nezapadaly do představy, kterou jsem měla. Nebylo to tak zřejmé, jako když člověk studuje jeden konkrétní obor. To je na FHS skvělé, ta variabilita vzdělání a práce s ním. Umožní vám uplatnit se napříč pracovním trhem. Naštěstí jsem se dobrala své aktuální práce. Jsem spokojená, že mohu dělat něco zajímavého, co naplňuje moji představu o smysluplnosti.

Jste členka spolku Prales dětem. Proč jste se rozhodla zaměřit se právě na záchranu pralesa?

Spolek vznikl v roce 2009 a já jsem se zúčastnila dobrovolnického programu v roce 2016. Ten zážitek z divoké přírody mě uchvátil natolik, že jsem se rozhodla, že v tom chci dál pokračovat. Našla jsem smysl v ochraně tolik vzácné a ohrožené divočiny. Spolek Prales dětem se zaměřuje na ochranu divoké přírody přímo v terénu. Jádro projektu se odehrává v Indonésii na ostrově Sumatra, kde vykupujeme pozemky na hranici pralesa a zvětšujeme tak chráněné území pro zvířata a divočinu. Vykoupené pozemky zcelujeme do soukromé rezervace Green Life, která tvoří nárazníkové pásmo mezi civilizací a národním parkem. Rezervaci střeží protipytlácká hlídka Green Patrol složená z místních chlapů. S pomocí fotopastí monitoruje pohyb a život zvířat v jejich přirozeném prostředí, ale zároveň potírá pytláctví. Projekty se v průběhu času dále organicky rozrůstaly. Přesunuli jsme pozornost na souostroví Pulau Banyak u Sumatry, kde jsme rozjeli projekt Blue Life, který se zaměřuje na ochranu mořského života. Ostrovní tým strážců se spolu s kolegy ze státní ochrany přírody v Indonésii zaměřuje na ilegální rybolov a znečišťování oceánu. Dobrovolníci z Čech a Slovenska se podílí na projektových činnostech jak v rezervaci Green Life, tak na Blue Life. V posledních letech jsme se ale rozrostli ještě dál. Stali jsme se členem Mezinárodní federace strážců (International Ranger Federation), skrze kterou se nám otevřely spolupráce v Ugandě, Nepálu, Kostarice a dalších zemích. Od podzimu loňského roku jsou aktivní občanské hlídky v krajině zde v České republice, konkrétně v Kraji Vysočina. Tam rozjíždíme monitoring zelené kriminality, hlavně trávení volně žijících druhů zvířat jedy. Nejnověji máme dobrovolnický program na Slovensku v Nízkých Tatrách a Kremnických vrších. Uzavřeli jsme dohodu o spolupráci se Státní ochranou přírody SK a personálně podporujeme probíhající monitoring velkých šelem.

Spolek má celou řadu aktivit. Co je náplní přímo Vaší práce?

Jádro spolku je poměrně malé a moje činnost je proto různorodá. Oficiálně zastávám PR a fundraising, ale rozsah činností je širší, včetně práce v terénu. Dělán také přednášky pro veřejnost a pro děti ze základních škol v rámci našeho vzdělávacího programu NEPZ (Nejbohatší ekosystémy planety Země). Dále jsem také copywriter, eventmanager, produkční, koordinátor dobrovolníků, atp. Od všeho trochu.

Dalo by se říct, že Vás studium připravilo na to, co děláte?

Myslím si, že ano. Už na bakaláři nám říkali, že nás zejména chtějí naučit číst a psát. To se, myslím, podařilo. Míneho hlavně jako základ pro kritické myšlení a otevřenost názorům. Celkově mi studium dalo velký rozhled a kontakty na zajímavé osobnosti. Na absolventy, kteří se díky tomu, jak je studium vedené, profilují v různorodých oblastech. Ve spojení s mým vlastním vnitřním nastavením mi studium dalo odvahu pomýšlet na to, že můžu „změnit svět“. Za to vděčím fakultě a hlavně katedře SKE v čele s [Ivanem Ryndou](#).

Vzhledem k tomu, v jakém sektoru se pohybujete, jak vnímáte rozšířený negativní pohled na neziskové organizace?

Samozřejmě to vnímám. Říká se, že slovní spojení „nezisková organizace“ je v ČR sprosté slovo. Myslím, že to má svoje opodstatnění. Historicky vznikla spousta neziskových organizací jen pro naplnění postranního úmyslu a účelu. Bohužel, když se to pak dostane na veřejnost, lidé nedokáží rozlišit, že to není praxe v celém sektoru. Sama se s tím setkávám. Je to celé o důvěře. Když se lidé u nějaké neziskové organizace zklamou, je to problém pro všechny neziskovky. Nicméně my jsme v tom jiní. Sami se pouštíme do kritiky. Třeba za fungování na základě čerpání grantů a dotací, což organizace mnohdy zavazuje k loajalitě vůči strukturám, které by naopak měli mít v hledáčku. Názorným příkladem je třeba náš protest proti vybíjení vlků v Norsku. Norská vláda vyhlásila, že vydá povolenky na odstřel většiny vlků na svém území. My jsme proti tomu vystoupili, předali jsme oficiální dopis na norský konzulát. Žádali jsme, aby se k výzvě a dopisu připojily i další neziskové organizace působící v ochraně přírody. Reakce byly vlažné až zamítavé. Poté jsme zjistili, že čerpají peníze z Norských fondů. Tedy organizace si prostě musí získat důvěru, být transparentní a hlavně konzistentní.

Zmínila jste, že máte aktivity i v Čechách. Lidé si ekologické situace právě v Čechách začínají všímat. Máte i další podobné plány?

To, co děláme teď, zatím stačí. Lidských kapacit máme poměrně málo. Budeme rozvíjet koncept občanských hlídek. Každý se může stát dobrovolným strážcem přírody. Naše hlavní úloha je vzdělávat a jít příkladem. Chceme docílit toho, aby lidé nebyli lhostejní k ničení přírody a přečinům proti ní. Je to ale běh na dlouhou trať. Chceme se soustředit na rozvinutí sítě občanských hlídek tak, aby nezůstaly jen v Kraji Vysočina. Chceme mít ambasadory v celé republice, aby mohli pro svou oblast zaštiťovat tuto činnost. To je náš dlouhodobý projekt.

Je něco, co jste si z FHS odnesla i do osobního života?

Odnesla jsem si schopnost zamyslet se nad širšími kontexty skrze optiku souboru humanitních věd. Také „odpověď“ na často kladenou otázku: Co z tebe bude, až dostuduješ? A totiž, že ta otázka správně zní: Kým budeš? To si s sebou nesu. FHS mě pomohla vyprofilovat v osobnost, jakou jsem dnes, a jsem za to ráda.

Sára Černíková
25. listopadu 2020